

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ สำนักงาน ก.พ.ร.

ที่ นร ๑๒๑๓/ ๑๘๘๓

โทร. ๐ ๒๓๕๖ ๙๙๓๒

วันที่ ๔ พฤษภาคม ๒๕๕๕

เรื่อง ยุทธศาสตร์และแผนงานเชิงรุกของรัฐบาลในการต่อต้านการทุจริตคอร์รัปชัน

เรียน รองนายกรัฐมนตรี (นายยงยุทธ วิชัยดิษฐ)

ผ่าน รัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี (นายนิวัฒน์ธำรง บุญทรงไพศาล)

๑. ที่มา

๑.๑ รัฐบาล นางสาวยิ่งลักษณ์ ชินวัตร นายกรัฐมนตรี ได้แถลงนโยบายต่อรัฐสภาเมื่อวันที่ ๒๓ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๕๔ กำหนดให้เรื่องการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบในภาครัฐอย่างจริงจัง เป็นนโยบายเร่งด่วนที่ต้องดำเนินการในปีแรก

๑.๒ นายกรัฐมนตรีในการประชุมเชิงปฏิบัติการติดตามการดำเนินงานตามนโยบายรัฐบาล และแผนการบริหารราชการแผ่นดินเมื่อวันที่ ๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๕ มอบหมายให้รัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี (นายนิวัฒน์ธำรง บุญทรงไพศาล) รับผิดชอบในการรณรงค์สร้างความตื่นตัวเกี่ยวกับการต่อต้านการทุจริตคอร์รัปชัน และมอบหมายให้สำนักงาน ก.พ.ร. รับผิดชอบในการพัฒนาระบบราชการไทยให้เกิดความโปร่งใส เพื่อให้ภาพลักษณ์การคอร์รัปชันของประเทศดีขึ้นและเป็นที่ยอมรับในระดับสากล ตลอดจนสร้างความเชื่อมั่นไว้วางใจในการบริหารราชการแผ่นดินต่อไป

๒. การดำเนินการ

๒.๑ รัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี (นายนิวัฒน์ธำรง บุญทรงไพศาล) และสำนักงาน ก.พ.ร. ได้ประชุมคณะทำงานเพื่อบูรณาการเรื่องการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบในภาครัฐ อันประกอบด้วยหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ กระทรวงการคลัง กระทรวงมหาดไทย กระทรวงยุติธรรม โดย กรมสอบสวนคดีพิเศษ สำนักงานป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐ และสำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา และสำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน โดยได้เสนอแนะยุทธศาสตร์และแผนงานเชิงรุกของรัฐบาลในการต่อต้านการทุจริตคอร์รัปชัน อันจะนำไปสู่การแก้ไขปัญหาและยกระดับการต่อต้านคอร์รัปชันของประเทศไทยให้อยู่ในระดับมาตรฐานสากล ตลอดจนสร้างภาพลักษณ์ที่ดีและความเชื่อมั่นศรัทธาในการบริหารราชการแผ่นดิน

๒.๒ นายกรัฐมนตรีในการประชุมเชิงปฏิบัติการเมื่อวันที่ ๒๗ เมษายน ๒๕๕๕ เห็นชอบยุทธศาสตร์ แนวทาง และแผนงานเชิงรุกของรัฐบาลในการต่อต้านการทุจริตคอร์รัปชันตามที่เสนอ (รายละเอียดตามเอกสารแนบ ๑) โดยเฉพาะการร่วมกันปรับปรุงแก้ไขและพัฒนาหน่วยงานของตนเองให้มีความโปร่งใส ซึ่งสรุปได้ดังนี้

๒.๒.๑ ยุทธศาสตร์ต่อต้านการทุจริตคอร์รัปชัน แบ่งออกเป็น ๖ แนวทางหลักและอื่น ๆ ดังนี้

๑) การปลูกจิตสำนึกและสร้างความตระหนักรู้ (Awareness Building Approach) : มุ่งเน้นการสร้างจิตสำนึกและทัศนคติเชิงบวกในการสร้างภูมิคุ้มกันและความเข้มแข็งให้กับสังคมไทย ครอบคลุมทุกภาคส่วนไม่ว่าจะเป็นภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาชน ควบคู่ไปกับการปลูกฝัง สร้างค่านิยม ที่อยู่บนพื้นฐานความถูกต้อง โดยอาศัยกลไกของสังคมเป็นการลงโทษผู้กระทำความผิดหรือทุจริตคอร์รัปชัน

๒) การพัฒนาองค์การ (Organization Development Approach) : มุ่งเน้น การพัฒนาองค์การทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ให้เป็นองค์การสีขาว มีการ ดำเนินการป้องกันและลดความเสี่ยงที่เป็นช่องทางให้เกิดการทุจริตคอร์รัปชัน ตลอดจนวางระบบคัดกรอง บุคคลเข้าสู่ตำแหน่งในระบบราชการที่คำนึงถึงควมมีเหตุผลทางคุณธรรม (Moral Reasoning) หรือ ความสามารถทางด้านจริยธรรม (Ethicability)

๓) การเปิดให้ประชาชนมีส่วนร่วม (Participatory Approach) : มุ่งเน้นการ สร้างความโปร่งใสในกระบวนการดำเนินงานของภาครัฐ โดยเฉพาะการจัดซื้อจัดจ้างของทางราชการ ซึ่ง ตั้งอยู่บนหลักการเปิดเผยและมีส่วนร่วม อันจะทำให้ภาคส่วนอื่นในสังคมได้เข้ามามีส่วนรับรู้ ตรวจสอบ หรือร่วมในกระบวนการใด ๆ เพื่อให้กลไกการดำเนินการมีความถูกต้องชอบธรรม โปร่งใส และน่าเชื่อถือ

๔) การปรับปรุงแก้ไขกฎหมาย (Legal Approach) : มุ่งเน้นการปรับปรุงแก้ไข กฎหมายให้เป็นเครื่องมือป้องกันและปราบปรามการทุจริตคอร์รัปชันที่มีประสิทธิภาพ ตลอดจนยกระดับ มาตรฐานกฎหมายด้านการป้องกันและปราบปรามการทุจริตคอร์รัปชันของไทยให้เป็นที่ยอมรับในระดับ นานาชาติ โดยเฉพาะพันธกรณีภายใต้อนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยการต่อต้านทุจริต (UNCAC) รวมถึง การแก้ไขกฎหมายลำดับรองที่เอื้อไปสู่พฤติกรรมทุจริตคอร์รัปชันในวงราชการ

๕) การตรวจสอบ เฝ้าระวังเชิงรุก (Surveillance Approach) : มุ่งเน้นการวาง กลไกการตรวจสอบและเฝ้าระวังในเชิงรุก ทั้งกลไกการเฝ้าระวังของทั้งภาครัฐและภาคเอกชน กลไกการ ตรวจสอบตามกฎหมาย ตลอดจน การเชื่อมโยงและบูรณาการการรับแจ้งเบาะแสและเรื่องร้องเรียนให้ สามารถแก้ไขปัญหาได้อย่างเบ็ดเสร็จเด็ดขาด รวมถึงการวางระบบข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับการต่อต้าน การทุจริตประพตติมิชอบ

๖) การปราบปรามที่จริงจังและการลงโทษที่เข้มงวด (Suppression Approach) : มุ่งเน้นการดำเนินการปราบปรามการทุจริตอย่างจริงจัง รวมถึงการกำหนดมาตรการในการลงโทษที่เข้มงวด และรุนแรงขึ้น เพื่อให้ทุกภาคส่วนเกิดความตื่นตัว และเกรงกลัวต่อการประพตติมิชอบ

๗) อื่น ๆ เช่น การร่วมมือทางวิชาการกับรัฐบาล หรือองค์การระหว่างประเทศ และอื่น ๆ เกี่ยวกับการต่อต้านการทุจริตประพตติมิชอบ เป็นต้น

๒.๒.๒ แผนงานเชิงรุกของรัฐบาลในการต่อต้านการทุจริตคอร์รัปชัน เป็นการดำเนินการในระยะแรกที่คาดว่าจะก่อให้เกิดผลสำเร็จเร็วและก่อให้เกิดผลต่อเนื่องในระยะต่อไป โดยมุ่งเน้นการดำเนินงานภายใต้ ๔ แนวทาง ดังนี้

๑) การปลูกจิตสำนึกและสร้างความตระหนักรู้ โดยมีการดำเนินงาน ดังนี้

- การสร้างข้าราชการไทยหัวใจสีขาว : เป็นการรณรงค์สร้างความตื่นตัว และสร้างต้นแบบการเป็นข้าราชการที่ดี ต่อต้านการทุจริตคอร์รัปชัน โดยการค้นหาข้าราชการและประชาชนที่เป็นแบบอย่างที่ดีของสังคม เพื่อจุดประกายให้สังคมได้รับรู้ รับทราบ ถึงคุณค่าที่เกิดจากการกระทำความดี รวมทั้งการวางหลักสุตรอบรมและพัฒนาอย่างต่อเนื่อง

- การมอบรางวัลเพื่อเชิดชูเกียรติและกำหนดบัญชีรายชื่อข้าราชการที่มีความซื่อสัตย์สุจริต หรือมีผลงานในการต่อต้านการทุจริตคอร์รัปชัน : เป็นการดำเนินการด้านบวกในการกระตุ้นจิตสำนึกของคน (ข้าราชการ) และสร้างความรับรู้ในทุกภาคส่วน เพื่อให้เกิดค่านิยมการยกย่องเชิดชูคนดี โดยการกำหนดให้มีการมอบรางวัลเพื่อเชิดชูเกียรติข้าราชการที่มีความซื่อสัตย์สุจริต มีผลงานประจักษ์ชัดแจ้งในการต่อต้านการทุจริตคอร์รัปชัน รวมถึง การกำหนดให้เป็นส่วนหนึ่งของการประเมินเลื่อนขั้น หรือแต่งตั้งในตำแหน่งที่สูงขึ้น

- การตีตราเครื่องหมายสัญลักษณ์แสดงการอาสาต่อต้านการทุจริตคอร์รัปชัน : เป็นการสร้างความตื่นตัวและปลูกจิตสำนึกข้าราชการในระดับปฏิบัติการให้บริการประชาชน รวมทั้งสร้างความละเอียดต่อการประพฤตินิชอบในหน้าที่ และการรับอาณัติสืบจางอันมิชอบ โดยการจัดทำตราสัญลักษณ์ที่แสดงถึงการประกาศตนไม่ทุจริตคอร์รัปชันทุกรูปแบบ และกำหนดให้ข้าราชการที่อาสาตีตราสัญลักษณ์ติดชื่อแสดงตนเมื่อให้บริการประชาชน รวมทั้งจัดทำป้ายสัญลักษณ์ในการประกาศเจตนารมณ์ที่จะไม่รับสินบนหรือคอร์รัปชันทุกรูปแบบ ตลอดจนจัดให้มีช่องทางการร้องเรียนหากพบการทุจริตคอร์รัปชันติดตั้งในศูนย์บริการประชาชนทุกแห่งของรัฐ

๒) การพัฒนาองค์กร โดยมีการดำเนินงาน ดังนี้

- การสร้างความโปร่งใสในการปฏิบัติราชการ (Clean Initiative Program) : เป็นการส่งเสริมให้ส่วนราชการริเริ่มจัดทำข้อเสนอข้อเสนอการเปลี่ยนแปลงเพื่อสร้างความโปร่งใสในการปฏิบัติราชการของตนเอง โดยมุ่งเน้นพัฒนาหรือปรับปรุงกระบวนการหลักที่มีความเสี่ยงสูงต่อการเกิดการทุจริตคอร์รัปชัน ผ่านกระบวนการเรียนรู้จากการปฏิบัติจริง (Action Learning) ซึ่งเป็นกระบวนการที่มุ่งเน้นให้เกิดการพัฒนาที่เกิดจากความเต็มใจและยอมรับร่วมกันจากผู้ปฏิบัติงานภายในหน่วยงานเอง อันจะเป็นการขับเคลื่อนผลักดันให้เกิดผลสัมฤทธิ์ในการเสริมสร้างความโปร่งใสในการปฏิบัติราชการอย่างแท้จริงและยั่งยืน (รายละเอียดตามเอกสารแนบ ๒)

- การจัดตั้งศูนย์ปฏิบัติการต่อต้านการทุจริตคอร์รัปชัน : เป็นการจัดตั้งกลไกเพื่อทำหน้าที่ในการบูรณาการและขับเคลื่อนแผนการป้องกันและปราบปรามการทุจริตคอร์รัปชัน โดยมีสถานะเป็นส่วนราชการตามนัยของมาตรา ๓๑ วรรคสองแห่งกฎหมายระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน รายงานขึ้นตรงต่อหัวหน้าส่วนราชการ รวมทั้งทำงานเป็นเครือข่ายเชื่อมโยงกับสำนักงานป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐและหน่วยงานอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง

๓) การตรวจสอบ เฝ้าระวังเชิงรุก โดยมีการดำเนินงาน ดังนี้

- การจัดตั้งศูนย์ต่อต้านการทุจริตคอร์รัปชัน (Anti-Corruption War Room) : เป็นศูนย์ปฏิบัติการในการบูรณาการด้านการตรวจสอบ รับแจ้งเบาะแสและเรื่องร้องเรียน ป้องกัน และปราบปราม อย่างเบ็ดเสร็จครบวงจร ณ จุดเดียว (One-Stop Service) รวมทั้งสามารถเชื่อมโยงข้อมูลสารสนเทศและรายงานการดำเนินงานไปยังศูนย์บัญชาการนายกรัฐมนตรี (PMOC) ได้

๔) การปราบปรามที่จริงจังและการลงโทษที่เข้มงวด โดยมีการดำเนินงาน ดังนี้

- การประกาศลงโทษผู้กระทำความผิดการทุจริตคอร์รัปชัน : เป็นการดำเนินคดีกับผู้ที่กระทำการทุจริตในภาครัฐและประกาศลงโทษให้สาธารณชนได้รับรู้ เพื่อสร้างความตื่นตัวและเกรงกลัวต่อการกระทำการทุจริต ควบคู่ไปกับการให้โอกาสกับผู้ที่ต้องการกลับตัวอย่างแท้จริง

๒.๓ เพื่อเป็นการประกาศยุทธศาสตร์ต่อต้านการทุจริตคอร์รัปชันและแผนงานเชิงรุกของรัฐบาล ตามข้อ ๒.๒ นายกรัฐมนตรีได้มีบัญชาให้จัดการประชุมเชิงปฏิบัติการ “ยุทธศาสตร์ต่อต้านการทุจริตคอร์รัปชัน” ในวันที่ ๑๘ พฤษภาคม ๒๕๕๕ ณ ศูนย์ประชุมวายุภักษ์ ศูนย์ราชการเฉลิมพระเกียรติ ๘๐ พรรษา ๕ ธันวาคม ๒๕๕๐ โดยเชิญคณะรัฐมนตรี หัวหน้าส่วนราชการ ผู้ว่าราชการจังหวัด ผู้บริหารการเปลี่ยนแปลงระดับกรมและจังหวัด ตลอดจนผู้แทนจากภาคเอกชน ภาคประชาสังคม และภาคท้องถิ่น เข้าร่วมการประชุมเชิงปฏิบัติการฯ ดังกล่าว (รายละเอียดตามเอกสารแนบ ๓)

๓. เหตุผลความจำเป็นที่ต้องเสนอคณะรัฐมนตรี

นโยบายการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบในภาครัฐ เป็นเรื่องที่นายกรัฐมนตรีให้ความสำคัญและเห็นควรให้รายงานความก้าวหน้าของการดำเนินงานต่อคณะรัฐมนตรีเป็นประจำทุกเดือน จึงมีความจำเป็นต้องเสนอต่อคณะรัฐมนตรีตามมาตรา ๔ (๑๒) แห่งพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘

๔. ประเด็นเสนอคณะรัฐมนตรี

ขอเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อโปรดทราบ ดังนี้

๔.๑ ยุทธศาสตร์และแผนงานเชิงรุกของรัฐบาลในการต่อต้านการทุจริตคอร์รัปชัน ตามข้อ ๒.๒

๔.๒ กำหนดจัดการประชุมเชิงปฏิบัติการ “ยุทธศาสตร์ต่อต้านการทุจริตคอร์รัปชัน” ตามข้อ ๒.๓

๕. ประเด็นเสนอเพื่อพิจารณา

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาอนุมัติให้นำยุทธศาสตร์และแผนงานเชิงรุกของรัฐบาลในการ
ต่อต้านการทุจริตคอร์รัปชันเสนอต่อคณะรัฐมนตรีต่อไปด้วย จะเป็นพระคุณยิ่ง

(นายทศพร ศิริสัมพันธ์)

เลขาธิการ ก.พ.ร.